

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ ఏకాశీతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకాశీతమః సర్గః ॥

ఇంద్రజితా మాయామయసీతాయా వధః

విజ్ఞాయ తు మనస్తస్య రాఘవస్య మహాత్మనః |
స నివృత్యాహవాత్ తస్మాత్ ప్రవివేశ పురం తతః || 6.81.1 ||

సోఽనుస్మృత్య వధం తేషాం రాక్షసానాం తరస్వినాం |
క్రోధతామ్రేక్షణః శూరో నిర్జగామాథ రావణిః || 6.81.2 ||

స పశ్చిమేన ద్వారేణ నిర్యయౌ రాక్షసైర్వృతః |
ఇంద్రజిత్ సుమహావీర్యః పౌలస్త్యో దేవకంటకః || 6.81.3 ||

ఇంద్రజిత్తు తతో దృష్ట్వా భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ |
రణాయాభ్యుద్యతౌ వీరౌ మాయాం ప్రాదుష్కరోత్ తదా || 6.81.4 ||

ఇంద్రజిత్తు రథే స్థాప్య సీతాం మాయామయీం తదా |
బలేన మహతావృత్య తస్యా వధమరోచయత్ || 6.81.5 ||

మోహనార్థం తు సర్వేషాం బుద్ధిం కృత్వా సుదుర్మతిః |
హంతుం సీతాం వ్యవసీతో వానరాభిముఖో యయౌ || 6.81.6 ||

తం దృష్ట్వా త్వభినిర్యాంతం సర్వే తే కాననౌకసః |
ఉత్పేతురభిసంక్రుద్ధాః శిలాహస్తా యుయుత్సవః || 6.81.7 ||

హనూమాన్ పురతస్తేషాం జగామ కపికుంజరః |
ప్రగృహ్య సుమహచ్ఛృంగం పర్వతస్య దురాసదం || 6.81.8 ||

స దదర్శ హతానందాం సీతామింద్రజితో రథే |
ఏకవేణీధరాం దీనాముపవాసకృశాననాం || 6.81.9 ||

పరిక్లిష్టైకవసనామమృజాం రాఘవప్రియాం |
రజోమలాభ్యామాలిష్టైః సర్వగాత్రైర్వరస్త్రియం || 6.81.10 ||

తాం నిరీక్ష్వ ముహూర్తం తు మైథిలీమధ్యవస్య చ |
బభూవాచిరదృష్టా హి తేన సా జనకాత్మజా || 6.81.11 ||

అబ్రవీత్ తాం తు శోకార్తాం నిరానందాం తపస్వినీం |
దృష్ట్వా రథస్థితాం దీనాం రాక్షసేంద్రసుతశ్రితాం || 6.81.12 ||

కిం సమర్థితమస్యేతి చింతయన్ స మహాకపిః |
సహ తైర్వానరశ్చైషైరభ్యధావత రావణిం || 6.81.13 ||

తద్ వానరబలం దృష్ట్వా రావణిః క్రోధమూర్చ్ఛితః |
కృత్వా వికోశం నిస్త్రింశం మూర్ధ్ని సీతామకర్షయత్ || 6.81.14 ||

తాం స్త్రియం పశ్యతాం తేషాం తాడయామాస రాక్షసః |
క్రోశంతీం రామ రామేతి మాయయా యోజితాం రథే || 6.81.15 ||

గృహీతమూర్ధజాం దృష్ట్వా హనూమాన్ దైన్యమాగతః |
దుఃఖజం వారి నేత్రాభ్యాముత్సృజన్ మారుతాత్మజః || 6.81.16 ||

తాం దృష్ట్వా చారుసర్వాంగీం రామస్య మహిషీం ప్రియాం |
అబ్రవీత్ పరుషం వాక్యం క్రోధాద్ రక్షోధిపాత్మజం || 6.81.17 ||

దురాత్మన్నాత్మనాశాయ కేశపక్షే పరామృశః |
బ్రహ్మరీణాం కులే జాతో రాక్షసీం యోనిమాశ్రితః || 6.81.18 ||

ధిక్ త్వాం పాపసమాచారం యస్య తే మతిరీదృశీ |
నృశంసానార్య దుర్వృత్త క్షుద్ర పాపపరాక్రమ |
అనార్యస్యేదృశం కర్మ ఘృణా తే నాస్తి నిర్ఘ్నణ || 6.81.19 ||

చ్యుతా గృహాచ్చ రాజ్యాచ్చ రామహస్తాచ్చ మైథిలీ |
కిం తవైషాపరాధా హి యదేనాం హంసి నిర్దయ || 6.81.20 ||

సీతాం హత్వా తు న చిరం జీవిష్యసి కథంచన |
వధార్హ కర్మణా తేన మమ హస్తగతో హ్యసి || 6.81.21 ||

యే చ స్త్రీఘాతినాం లోకా లోకవద్యైశ్చ కుత్సితాః |
ఇహ జీవితముత్సృజ్య ప్రేత్య తాన్ ప్రతి లప్స్యసే || 6.81.22 ||

ఇతి బ్రువాణో హనుమాన్ సాయుధైర్హరిభిర్వృతః |
అభ్యధావత్ సుసంక్రుద్ధో రాక్షసేంద్రసుతం ప్రతి || 6.81.23 ||

ఆపతంతం మహావీర్యం తదనీకం వనౌకసాం |
రక్షసాం భీమకోపానామనీకేన న్యవారయత్ || 6.81.24 ||

స తాం బాణసహస్రేణ విక్షోభ్య హరివాహినీం |
హనూమంతం హరిశ్రేష్ఠమింద్రజిత్ ప్రత్యువాచ హ || 6.81.25 ||

సుగ్రీవస్త్వం చ రామశ్చ యన్నిమిత్తమిహాగతాః |
తాం వధిష్యామి వైదేహీమద్యైవ తవ పశ్యతః || 6.81.26 ||

ఇమాం హత్వా తతో రామం లక్ష్మణం త్వాం చ వానర |
సుగ్రీవం చ వధిష్యామి తం చానార్యం విభీషణం || 6.81.27 ||

న హంతవ్యాః స్త్రీయశ్చేతి యద్ బ్రవీషి ప్లవంగమ |
పీడాకరమమిత్రాణాం యచ్ఛ కర్తవ్యమేవ తత్ || 6.81.28 ||

తమేవముక్త్యా రుదతీం సీతాం మాయామయీం చ తాం |
శితధారేణ ఖడ్గేన నిజఘానేంద్రజిత్ స్వయం || 6.81.29 ||

యజ్ఞోపవీతమార్గేణ చిన్నా తేన తపస్వినీ |
సా పృథివ్యాం పృథుశ్రోణీ పపాత ప్రియదర్శనా || 6.81.30 ||

తామింద్రజిత్ స్త్రీయం హత్వా హనూమంతమువాచ హ |
మయా రామస్య పశ్యేమాం ప్రియాం శస్త్రనిషూదితాం |
ఏషా విశస్తా వైదేహీ నిష్పలో వః పరిశ్రమః || 6.81.31 ||

తతః ఖడ్గేన మహతా హత్వా తామింద్రజిత్స్వయం |
హృష్టః స రథమాస్థాయ ననాద చ మహాస్వనం || 6.81.32 ||

వానరాః శుశ్రువుః శబ్దమదూరే ప్రత్యవస్థితాః |
వ్యాదితాస్యస్య నదతస్తద్ధుర్గం సంశ్రితస్య తు || 6.81.33 ||

తథా తు సీతాం వినిహత్య దుర్మతిః
ప్రహృష్టచేతాః స బభూవ రావణిః |
తం హృష్టరూపం సముదీక్ష్వ వానరా
విషణ్ణరూపాః సమభిప్రదుద్రువుః || 6.81.34 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే ఏకాశీతమః సర్గః ||